

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 99/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att godkänna körkortet som identitetshandling

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 99/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Mari Rantanen /sannf:

Avser regeringen vidta åtgärder för att göra det smidigare att styrka sin identitet bl.a. genom att godkänna körkort som identitetshandling?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Det finns ingen allmän lagstiftning som definierar allmänt godkända handlingar som styrker identiteten i olika situationer eller så kallade officiella identitetshandlingar/identitetsbevis. Varken lagen om identitetskort (663/2016) eller passlagen (671/2006) förutsätter att finska medborgare alltid ska ha ett giltigt identitetskort eller pass. Trots det förutsätter en del andra lagar en tillförlitlig handling som styrker identiteten eller en tillförlitlig verifiering av identiteten och därför krävs en sådan handling ofta i olika servicesituationer.

Lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009, nedan *autentiseringslagen*) innehåller bestämmelser om stark autentisering. Nätbankskoder, mobilcertifikat och medborgarcertifikat används som autentiseringsmetoder. I autentiseringslagen finns bestämmelser om de förfaranden med vilka identiteten hos en fysisk person ska verifieras när personen ansöker om ett identifieringsverktyg för stark autentisering (*inledande identifiering*). Det är frågan om inledande identifiering då personen ansöker om ett identifieringsverktyg för stark autentisering hos en bank eller ett teleföretag eller ansöker om ett identitetskort hos polisen.

Vid inledande identifiering kan identiteten verifieras med en handling som styrker identiteten och som beviljats av myndigheterna eller med ett identifieringsverktyg för stark autentisering som avses i autentiseringslagen. Godtagbara handlingar för verifiering av identiteten är giltigt pass eller identitetskort. Identitetskontrollen kan även grunda sig på ett förfarande som har använts i annat syfte än för beviljande av ett identifieringsverktyg för stark autentisering eller på en bekräftelse av ett organ för bedömning av överensstämmelse.

I och med en ändring i autentiseringslagen som trädde i kraft 1.1.2019 har det inte längre varit möjligt att använda körkort som identitetsbevis vid inledande identifiering. År 2016 upphävdes bestämmelser i lagen enligt vilka ett identifieringsverktyg för stark autentisering kan beviljas på basis av endast körkort. Körkort är inte en handling som styrker identiteten, utan bevisar endast att kortinnehavaren har körrätt. I lagmotiveringarna (RP 74/2016 rd) hänvisas till en riskanalys

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 99/2019 rd

beträffande körkort som inrikesministeriet gjort och enligt vilken det finns risker i att använda körkort som identifieringshandling. I analysen konstateras bland annat att processen för beviljande av körkort inte är så tillförlitlig och att körkort inte har sådana säkerhetsdetaljer som skulle jämställa dem med identitetskort och pass på ett sätt som skulle motivera användningen av körkort som identifieringshandling framöver. (Inrikesministeriets publikation 32/2010).

På grund av oegentligheter i samband med körkort slutade en del av teleoperatörerna att godkänna körkort som identifieringshandling vid beviljande av mobilcertifikat redan innan den ovan nämnda lagändringen. Körkort duger inte heller som identifieringshandling när identitetskort överläts till den sökande eftersom identitetskortet innehåller ett medborgarcertifikat som kan användas som identifieringsverktyg för stark autentisering. Att överlåta medborgarcertifikat är en del av förfarandet för beviljande av identifieringsverktyg och därför ska även överlåtelse av identitetskort fylla autentiseringslagens krav på godkända identifieringshandlingar. Dessutom förutsätter bestämmelserna i 5 § i statsrådets förordning om pass och identitetskort (1167/2016) att den person som passet eller identitetskortet överlämnas till ska identifieras på ett tillförlitligt sätt. Även när personen gör en ansökan om pass eller identitetskort ska personen i enlighet med bestämmelserna i lagen identifieras på ett tillförlitligt sätt. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa säkerheten och tillförlitligheten vid pass- och identitetskortsförfaranden.

På ovan nämnda grunder godkänner inte polisen körkort vid överlåtelse av pass eller identitetskort. I praktiken har leverans av handlingar inte varit ett problem eftersom största delen av de sökande har en handling med vilken försändelsen kan hämtas. Vid förfarande för överlåtelse har man dock tagit hänsyn även till personer som saknar en giltig handling för att styrka sin identitet. Vid överlåtelse av ett pass eller identitetskort är det möjligt att visa upp ett gammalt pass eller identitetskort som gått ut högst ett år tidigare. Det är även möjligt att ge någon annan fullmakt att hämta den färdiga handlingen. Befullmäktigandet baserar sig på statsrådets förordning om pass och identitetskort. Undantagsvis kan den beviljade handlingen hämtas från polisstationen efter övervägande av myndigheterna.

I andra fall än vid beviljande av identifieringsverktyg för stark autentisering, pass eller identitetskort eller andra situationer som särskilt föreskrivs i lagen, är de handlingar som godkänns för identifiering beroende av identifierande partens övervägande och riskanalys.

Körkort godtas dock för styrkande av identiteten t.ex. i vallokaler, när den som köper alkohol-drycker eller vistas på ett serveringsområde ska styrka sin ålder, vid uthämtning av paket, för ålderskontroll vid köp av olika produkter med åldersgräns, för anmälan vid läkarbesök, som stamkundskort baserat på körkortets streckkod och för visning av körkort när man till exempel hyr bil.

Helsingfors 30.9.2019

Inrikesminister Maria Ohisalo